

KÜÜNTE SEENHAIGUS (Onühhomükoos)

Küünte muutuste peamiseks põhjuseks on seenhaigus. Esineb tavaliselt varbaküüntel, harvem sõrmeküüntel. Küünte seenhaigus on laialt levinud, eriti vanemas eas, lastel esineb harva.

Küüneseene tekitajad on enamikul juhtudel dermatofüüdid (nt *Trichophyton rubrum*, *Trichophyton interdigitale*, *Trichophyton entagrophytes*), pärmseened (nt *Candida albicans*), hallitusseened (*Scopulariopsis brevicaulis*). Nahaseened kasutavad toiduks naha sarvaineid.

Haigestumine

Küüned muutuvad kollaseks või kollakashalliks, rabedaks, tuhmuvad ja paksenevad, küüne alla võib moodustuda pehme mass. Algul on haigusnähud tagasihoidlikud: esineb varbavahede kihelust, ketendust, haavandikesi. Küüneplaadi muutused tekivad tavaliselt hiljem – küüs muutub vabast servast paksemaks, kollasemaks. Mõnikord on näha kollakaid triipe, mis kulgevad küüneplaadi sees. Ajapikku muutused küüneplaadis süvenevad, haarates kogu küüne. Kahjustunud küüneosade äralõikamine ei anna tulemusi. Haigus süveneb, põhjustades ebamugavust ja valu liikumisel ning tekitades lisaks ka psühhosotsiaalseid probleeme.

Küünte seenhaigusesse tuleb suhtuda tõsiselt, isegi kui haiged küüned häda ei tee, sest seenhaigus võib levida ka teistele kehaosadele. Kõige esmalt, haigestuvad tavaliselt suure varba küüned, harvem sõrmeküüned. Tihti on küünte seenhaigusest haaratud ka varbavahed ja labajalad, sel juhul esinevad nahal punetus, ketendus, lõhed, villid ja vesine eritis.

Levik

Küünte seenhaigus võib levida ka teistele kehaosadele, see on nakkushaigus. Haige levitab haigustekitajaid ümbritsevasse keskkonda, ohustades sellega oma pereliikmeid, lähedasi ja tuttavaid. Ideaalseteks levikupaikadeks on üldkasutatavad ruumid – ujumisbasseinid, saunad, duširuumid, võimlad spordisaalid jne. Soe ja niiske keskkond on seenhaiguste tekitajate parim kasvupinnas.

Kuidas ravida?

Küünte iseeneslikku paranemist ei toimu. Lokaalsest ravist tavaliselt ei piisa. Diagnoos tuleks kinnitada seente külviga, sest ravi on pikaajaline ja kallis. Ainus võimalus küünte seenhaigusest vabaneda on kasutada suukaudseid seenhaigusevastaseid tablette. Ravi määrab arst, olenevalt nakkuse tüübist ja ulatusest. Ravi kestab sõrmeküünte puhul 6 nädalat, varbaküünte puhul 12-16 nädalat. Ravikuuri lõppedes ei pruugi küünte kahjustus olla välja kasvanud, ehkki seened on hävitatud. Küünte täielik tervenemine võib võtta terve aasta, kuna küüned kasvavad aeglaselt.

Reeglid, mis aitavad vähendada seenhaigusesse nakatumise ohtu:

- ✦ Võimalusel kandke lahtise varbaotsaga jalanõusid, väldi sünteetilisi sokke.
- ✦ Kuivatage jalad alati hoolikalt, eriti varvaste vahed.
- ✦ Vältige jalgade higistamist. Kasutage higistamisvastaseid vahendeid.
- ✦ Kandke üldkasutatavates duširuumides, saunades ja ujulates rannakingi.
- ✦ Ärge kasutage teiste käterätikut. Iga pereliige kasutagu isiklikku rätti.
- ✦ Desinfitseerige oma jalanõusid regulaarselt spetsiaalsete käsimüügis olevate seenevastaste aerosoolidega.

Kasutatud kirjandus:

1. Hadfield-Law L., (2001). **Treating fungal nail infections**. Emap Healthcare.
2. Vahter H., (1994). **Onühhomükoos**. Naha- ja suguhaigused.
3. Medicina. (1995). **Küüne seentõbi**. Üldarsti käsiraamat.
4. Hebif T.P., (2007). **Gribkovye infekcii**. Kozhnye bolezni. Diagnostika i lechenie.
5. Thomsen K., (1992) **Nails**. A Manual and Atlas
6. Kaur S., **Küüneseenhaigus**. TÜK Nahahaiguste Kliinik
<https://www.kliinik.ee/uudised/aid-11238/kuum-teema-kuuneseenhaigus>

Koostatud: Sisehaiguste kliinik, september 2019

Ajakohastatud: Sisehaiguste kliinik, august 2024